

РОЗДІЛ 1

2025 рік

«Чому на день народження заведено запалювати свічки та задмухувати їх?» – питав себе Назар, тримаючи в руках бутерброд із сиром, з якого гордо стирчала одна свічка.

Святкова свічка в окопі має занадто гротескний вигляд, а вологість від підземельного помешкання, разом із запахом цвілі та мишей, не додавала святкового настрою. Здебільшого дорослі не люблять свої дні народження, бо вони нагадують їм про мрії, які не здійснилися. Але Назар любив. Любив, бо був цілком задоволений своїм життям, аж поки війна не внесла свої корективи. Аж поки 24 лютого 2022 року він не сів у потяг з Ужгорода до Києва та не приєднався до Збройних Сил України. З того часу він жодного разу не був удома: не міг залишити хлопців та й, чесно кажучи, не було до кого поспішати.

– Та задувай уже, стоїш як засватаний. Бажання у нас усіх одне з 2014 року, тож просто дуй, – у звичній для себе жартівливій манері озвався до нього капітан.

Назар набрав повні груди повітря, від чого його плечі здалися ще ширшими, ніж були насправді, та з легкістю виконав наказ. Він обережно витягнув свічку і надкусив свій святковий бутерброд, оголивши на передпліччях нові патріотичні тату, яких значно додалося за останні роки. А його втомлені від постійного недосипання очі якось радісно засяяли, і двометровий іменинник зашарівся, як дитина, від неочікуваної уваги.

— Дякую, друзі! Я і забув, що у мене день народження сьогодні.

Назар заходився подумки згадувати, скільки ж йому виповнюється років. Бо час на війні відчувається зовсім інакше, а календар не працює так, як у мирному житті. Війна, наче хижий механізм, перетворила його на абстракцію. Буває, бій, що триває лише кілька хвилин, здається вічністю, а коли все затихає, коли стоїш в окопі і чуєш лише власне дихання, час ніби зупиняється, і кожна мить, яку можеш провести без страху, наповнюється особливим значенням. Тоді здається, що кожен годинник цокає тобі прямисінько в груди, стискаючи бронезилет і зухвало нагадуючи про те, що час на війні — це і є найголовніший подарунок для воїна, який ще живий.

— І я маю сюрприз, — долучився до святкування сержант Іван. — Дружина прислала, ось, тримай: шматочок із твого дому. — Чоловік простягнув Назару карпатський чай.

Це був чай, який зазвичай продають туристам: у гарній гламурній упаковці, на якій красуються ретельно відфотошоплені фото Карпат. Назар знав свої Карпати без усілякого фотошопу. Знав, якими красивими та ніжними бувають гори влітку та якими суворими можуть бути зимою. Можливо, саме від гір Назар і перейняв свій характер та вдачу. Він обожнював свою малу батьківщину і часто жартував, що заздрить сам собі, бо народився й виріс у найкращому місці на землі — в Українських Карпатах.

Назар обережно відкрив коробку та вдихнув аромат дому. На мить йому навіть здалося, що цей мішечок чаю для туристів наповнив його легені чистим гірським повітрям.

— На цьому сюрпризи не закінчуються, — продовжив капітан, дістаючи з кишені документ формату А4.

Він розгорнув його і почав читати голосно та святково:

— Відповідно до наказу командира в/ч А2807 від 3 липня 2025 року вважати таким, що вибув в основну щорічну відпустку терміном на 15 днів, командира 2-го взводу 9-ї роти 3-го батальйону лейтенанта Науменка Назара Андрійовича.

— Дякую, але я... — почав пручатися Назар.

— Відставити заперечення! — перервав його старший за званням колега. — Наказ затверджений, підписаний та обговоренню не підлягає! — Він повернувся та дістав із темного кутка стару ганчірку, у якій, скрутившись калачиком, спало маленьке цуценя.

— Знайшли хлопці вчора, ще зовсім маленький, а вже зазнав контузії через постійні постріли та вибухи. Забирай із собою, хай поживе спокійно у твоїх Карпатах.

Назар завагався, взяв цуценя, яке тремтіло в його руках, ніби на сильному морозі.

— Не думаєш про себе, подумай про нього, — додав побратим. Цуценя прокинулося, подивилося на Назара наляканими оченятами й уткнулося мокрим носиком у бронезилет, інтуїтивно шукаючи захисту у великих руках нового господаря.

— Це вона, а не він! — уточнив Назар, ніжно погладжуючи нову подругу за вухом. — Назву тебе Саллі! Як тобі, подобається?

Саллі грайливо замахала маленьким хвостиком, ніби затверджуючи своє нове ім'я.

РОЗДІЛ 2

— Не я маю вас чекати, а ви мене, — сказала Анна своєму водієві, демонстративно позираючи на годинник *Cartier* на своєму зап'ясті.

— Восьма година, — уточнила вона, перекрикуючи ранковий гул Києва перед парадним входом елітного житлового комплексу.

Щоранку в години пік столиця України перетворюється на шалений вулик. Тисячі киян та мільйони гостей, які приїжджають з надією підкорити місто, дружно вибираються зі своїх багатопверхових «сот» і разом стоять у ранкових заторах на шляху до здійснення своїх мрій.

— Сьома п'ятдесят дві, — тремтячим голосом відповів водій, вибігаючи похапцем зі свого місця.

— Пунктуальність — важлива частина нашої корпоративної етики, — відрізала Анна, ховаючи годинник під рукавом новенького костюма від *Chanel*.

«Це не я запізнився, а ви раніше спустилися»; — хотів заперечити шефіні водій, але під холодним поглядом Анни спромігся витиснути із себе тільки: «Доброго ранку!» Він швидко відкрив двері новенького *Jaguar* та допоміг жінці зручно вмотитися всередині.

Анна ніколи не прагнула самостійно кермувати автівкою. На задньому пасажирському сидінні вона почувалася зручніше. Адже дорогою до офісу можна було теж працювати й не відволікатися на затори. Акуратно поставивши улюблену сумку *Hermès Birkin* поруч, вона дістала записник та перевірила графік на сьогодні. «Zoom зі словаками», — прочитала про себе й мимоволі зморщила носа, наче школярка-відмінниця, яку спіймав учитель на невиконаному домашньому завданні. Перший міжнародний проект давався їй непросто. Перемовини щодо спільного будівництва із найвідомішим забудовником Словаччини не приносили бажаного результату. Угода застрягла на етапі вибору локації. Проте остання порція відправлених пропозицій, на думку Анни, була бездоганною. Тож сьогодні є всі шанси нарешті зрушити з мертвої точки

— Приїхали, — перервав роздуми Анни водій, припаркувавшись біля центрального входу бізнес-центру на Печерську.

Коли немає повітряних тривог та масованих обстрілів, життя у діловому кварталі Києва вирує на повну. Особливо чітко його пульс відчувається зранку. Коли до сучасних офісів під'їжджають дорогі автівки, а вулиці міста заповнюють люди з кавою в руках, які поспішають на роботу, життя здається таким, як і раніше. І тільки зруйнований «шахедом» будинок навпроти, руїни якого відбиває дзеркальний фасад офісного хмарочоса, сумно нагадує, що війна триває. Але попри все вже третій рік повномасштабного вторгнення Україна не тільки мужньо чинить опір загарбнику, а й навчилася жити, працювати та навіть розвиватися в умовах найжорсткішої війни з часів Другої світової.

Упевненою ходою Анна вийшла з авто, пройшла «невидимим коридором» із запаху електронних цигарок та дорогих парфумів, який не вивірюється біля центрального входу, та натиснула у ліфті кнопку 33. Офіс компанії, яку вона заснувала та очолює, розташований на найвищому поверсі. У ліфті,

оточеному з усіх боків дзеркалами, Анна поправила каштанове волосся, підфарбувала червоною помадою губи та ще раз переконалася, що білосніжний костюм вигідно підкреслює її витончену фігуру.

— Доброго ранку, колеги! — привіталася Анна з усіма, увійшовши у відкритий простір офісу.

— Доброго ранку! — відповіли працівники в унісон, наче злагоджений хор на помах диригентської палички.

Поява шефіні вмить наповнила офіс хаотичною метушенею. Усі активно заворушилися на своїх робочих місцях, перестали гортати рилзи на телефонах і взялися удавати бурхливу діяльність.

— Ваш графік на сьогодні, — вибігла зі свого робочого місця назустріч Анні нова секретарка із папірцем у руках.

Фіолетові пасма її короткої стрижки засяяли на літньому сонці, яке щедро заповнило все приміщення. Посада особистої помічниці керівниці — ахіллесова п'ята компанії. За останній рік це восьма дівчина на цій посаді. Перфекціоністка та працеголічка Анна вимагала від своїх помічниць такого ж ставлення до роботи і пропонувала за це зарплатню, вищу за ринкову. Тож нові претендентки зліталися, як мухи на мед, але не витримували далі випробувального терміну.

— Скільки разів повторювати, Катерино, наш офісний дрескод — білий верх, чорний низ, — на ходу зробила зауваження Анна, продовжуючи «цокати» коридором у своїх улюблених бежевих туфлях від *Christian Louboutin*.

— А що не так? Шорти чорні, а блузка біла, — розгублено заперечила дівчина, продовжуючи бігти за Анною і дихаючи їй у спину. — І... мене звати Сні...

— Це колір айворі, — Анна різко зупинилася і розвернулася через плече до нової підлеглої, — його ще називають «слонова кістка». Відтінок білого, що нагадує кістки, точніше зуби й бивні тварин, зокрема слонів і моржів. Колір має виражене жовтувате забарвлення.

— Але це відтінок білого, — вже не так впевнено сказала секретарка, ретельно розглядаючи кутик блузки.

— Як гарно ви розбираєтеся в кольорах та їхніх відтінках. Ваші б, Катерино, таланти спрямувати на робочі завдання.

— Я Сніжа...

— Почнемо з капучино, — не дала закінчити речення шефіня. — Зробіть мені, як я люблю: помірно теплий — не гарячий — з густою, щільною пінкою бі-ло-го кольору до двох сантиметрів.

Анна взяла графік із рук Сніжани й пішла у свій кабінет. Це була простора кімната в сучасному стилі з панорамними вікнами, які виходили на найвищий монумент у Європі — «Батьківщина-мати», з краєвидом на Дніпро та Труханів острів. Тепер, під час війни, тридцять третій поверх та панорамні вікна — не найкращі характеристики для нерухомості в Києві, що постійно обстрілюється росіянами. Але десять років тому, коли після розширення компанія шукала новий офіс, цей варіант був найкращим. Змінювати офіс через окупантів Анна не збиралася, проте запровадила чітке правило: під час повітряної тривоги всі обов'язково спускаються в укриття.

Вона звично поставила сумку на полицю біля численних нагород: «Найкраща ріелторська компанія 2023», «Жінка року», «Вибір року 2024», серед яких гордо красувалися і колекційні Барбі. Розкішні ляльки у красивих сукнях. Рідкісні, дорогі, унікальні екземпляри у закритих коробках, якими ніхто ніколи не грався.

Анна сіла за стіл, увімкнула ноутбук і натиснула зелену слухавку запланованого наперед дзвінка з Братиславою.

— Агойте, Матуш. Ако са мате? — почала вона розмову в піднесеному настрої, коли на екрані з'явився імпазантний чоловік п'ятдесяти років у стильному костюмі поруч із чарівною білявкою модельної зовнішності, перекладачкою їткою.

— Агойте, Анна! Мам са добре, — відповів він стримано й поділовому.